

ถึ่ หมาย : การศึกษาวิจัยปฏิบัติการศาสตร์ข้ามวัฒนธรรมเรื่องวัจนกรรมการร้องเรียนโดย
เจ้าของภาษาชาวไทยและชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางเพื่อการสื่อสาร
(A CROSS-CULTURAL PRAGMATIC STUDY OF THE SPEECH ACT OF
COMPLAINT BY NATIVE SPEAKERS OF THAI AND CHINESE USING ENGLISH
AS A LINGUA FRANCA) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วรรณรักษ์,
350 หน้า

งานวิจัยนี้เปรียบเทียบรูปแบบการแสดงวัจนกรรมการร้องเรียนระหว่างเจ้าของภาษาชาวไทย
เจ้าของภาษาชาวจีน เจ้าของภาษาชาวไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง และเจ้าของภาษา
ชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง ผู้เข้าร่วมงานวิจัยชาวไทย 180 คนและชาวจีน 180 คน
ทำการตอบแบบสอบถามชนิดเติมเต็มบทสนทนาจำนวน 12 สถานการณ์ รูปแบบการแสดงวัจนกรรม
การร้องเรียนที่ได้ถูกนำมาเข้ารหัสเป็นสูตรทางอรรถศาสตร์ 12 สูตร และเป็นตัวบ่งชี้พลังวัจนกรรม
13 ตัวบ่งชี้ ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนของสูตรทางอรรถศาสตร์ ตัวลดพลังวัจนกรรม
และตัวเพิ่มพลังวัจนกรรม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทย
และชาวจีน อย่างไรก็ตามกลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยเลือกที่จะไม่กล่าวร้องเรียน ขอโทษสำหรับ
ความกดดันที่อาจจะเกิดขึ้นกับคู่สนทนา และอ้างถึงบริบทมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนอย่างมี
นัยสำคัญ ในขณะที่กลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนต่อว่าคู่สนทนามากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยอย่าง
มีนัยสำคัญ ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยเห็นว่าการร้องเรียนเป็นเรื่องทำให้
เสียหน้ามากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีน หากต้องร้องเรียน กลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยจะขอโทษ
สำหรับความกดดันที่อาจจะเกิดขึ้นกับคู่สนทนาและอ้างถึงบริบทมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีน

ประการที่สอง กลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางเลือกที่จะไม่
กล่าวร้องเรียนมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางอย่างมี
นัยสำคัญ ในทางกลับกันกลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางต่อว่าคู่
สนทนามากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางอย่างมีนัยสำคัญ
นอกจากนี้กลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางมีการใช้คำเรียกขานคู่
สนทนาและแสดงความซาบซึ้งใจต่อความร่วมมือของคู่สนทนาเพื่อลดพลังวัจนกรรมการร้องเรียน
อย่างไรก็ตามกลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยและชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางไม่มีความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการใช้ตัวบ่งชี้พลังวัจนกรรมการร้องเรียน

ประการที่สาม กลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับกลางมีการถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการใช้สูตรทางอรรถศาสตร์ในการร้องเรียนมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงกว่าระดับกลาง อย่างไรก็ตามกลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับกลางจะทำการเตือนคู่สนทนา น้อยกว่าแต่มีการพุดชู้มากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้กลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับกลางมีการใช้ตัวเพิ่มพลังวัจนกรรมมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยเพื่อเพิ่มน้ำหนักการร้องเรียน ในทางกลับกันกลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงกว่าระดับกลางมักจะกล่าวถึงเรื่องร้องเรียนอย่างชัดเจน พุดชู้คู่สนทนา ขอโทษสำหรับความกดดันที่อาจจะเกิดขึ้น ให้เหตุผล และใช้ตัวเพิ่มพลังวัจนกรรมมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่กลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยเลือกที่จะเตือนคู่สนทนาและไม่กล่าวถึงเรื่องร้องเรียนมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงกว่าระดับกลางอย่างมีนัยสำคัญ

ประการสุดท้าย กลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับกลางมีการถ่ายโอนวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการใช้สูตรทางอรรถศาสตร์และตัวบ่งชี้พลังวัจนกรรม การร้องเรียนมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงกว่าระดับกลาง อย่างไรก็ตามกลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับกลางใช้การพุดชู้คู่สนทนา ขอโทษสำหรับความกดดันที่อาจจะเกิดขึ้น และแสดงความขอบคุณต่อความร่วมมือมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนอย่างมีนัยสำคัญ ในทางกลับกันกลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงกว่าระดับกลางมักจะกล่าวถึงเรื่องร้องเรียนอย่างชัดเจน ใช้คำเรียกขานคู่สนทนา ขอโทษสำหรับความกดดันที่อาจจะเกิดขึ้น อ่างบริบท ให้เหตุผล แสดงความขอบคุณ และใช้ตัวเพิ่มพลังวัจนกรรมมากกว่ากลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการเปรียบเทียบข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าเพศและความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้ผู้เข้าร่วมไปถึงระยะห่างทางสังคมและอำนาจเทียบเคียงระหว่างคู่สนทนามีอิทธิพลต่อการใช้สูตรทางอรรถศาสตร์และตัวบ่งชี้พลังวัจนกรรมการร้องเรียนของกลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทย กลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีน กลุ่มเจ้าของภาษาชาวไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง และกลุ่มเจ้าของภาษาชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง ผลการวิจัยนี้ช่วยส่งเสริมการสอนภาษาและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมระหว่างคนไทยและคนจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง

สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่อนักศึกษา 杨朋

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Amef

LI YANG : A CROSS-CULTURAL PRAGMATIC STUDY OF THE
SPEECH ACT OF COMPLAINT BY NATIVE SPEAKERS OF THAI AND
CHINESE USING ENGLISH AS A LINGUA FRANCA. THESIS ADVISOR :
ASSOC. PROF. ANCHALEE WANNARUK, Ph.D., 350 PP.

COMPLAINING/ THAI/CHINESE/CROSS-CULTURAL PRAGMATICS/ELF

The present study primarily compared the complaining realization patterns performed by native Thai speakers speaking Thai (TTs), native Chinese speakers speaking Chinese (CCs), Thai *ELF* speakers speaking English (TEs), and Chinese *ELF* speakers speaking English (CEs). One hundred eighty Thai and 180 Chinese participants responded to a twelve-scenario Discourse Completion Task (DCT) questionnaire. The complaining samples elicited were coded into 12 semantic formulae and 13 illocutionary force modification devices (IFMDs). The results are as follows:

First, in terms of the total of semantic formulae, downgraders and upgraders, TTs and CCs did not differ in a significant way. However, TTs chose to remain silent about the offence, apologized for the potential imposition on the hearer, and established the context for the utterance significantly more than CCs did, while CCs criticized the hearer significantly more than TTs did. The results suggest that TTs found complaining more face threatening than CCs did. When they had to, they apologized for the potential imposition and referred to the context for the utterance more than CCs did.

Second, TEs chose to remain silent about the offence significantly more than CEs did. On the other hand, CEs criticized the hearer significantly more than TEs did. Besides, they addressed the hearer and showed appreciation for the hearer's potential cooperation to mitigate the illocutionary force of complaining. However, TEs and CEs did not differ in IFMDs of complaining.

Third, lower intermediate TEs made the pragmatic transfer in semantic formulae of complaining more than upper intermediate TEs did. However, lower intermediate TEs warned the hearer significantly less than TTs did, but threatened the hearer significantly more than TTs did. Moreover, lower intermediate TEs used more upgraders to aggravate the illocutionary force of complaining than TTs did. On the contrary, upper intermediate TEs explicitly mentioned the offence, threatened the hearer, apologized for the potential imposition, justified the utterance and employed upgraders significantly more than TTs did, but TTs warned the hearer and kept silent about the offence significantly more than upper intermediate TEs did.

Finally, lower intermediate CEs made the pragmatic transfer in semantic formulae and IFMDs of complaining more than upper intermediate CEs did. However, lower intermediate CEs threatened the hearer, apologized for the potential imposition, and expressed their gratitude for the potential cooperation significantly more than CCs did. In contrast, upper intermediate CEs explicitly mentioned the offence, addressed the hearer, apologized for the potential imposition, established the context, justified their utterance, expressed their gratitude and employed upgraders significantly more than CCs did.

Based on the above comparisons, it can be concluded that the speaker's gender and English proficiency, and social distance and relative power between interlocutors were found to influence TTs, CCs, TEs and CEs in their semantic formulae and IFMDs of complaining. The findings of the study might facilitate language teaching and Thai-Chinese ELF intercultural communication.

School of Foreign Languages

Academic Year 2016

Student's Signature Li Yang

Advisor's signature A. Wannaruk